

САВЕТ ЗА ШТАМПУ

КОМИСИЈА ЗА ЖАЛБУ

Ул. Краљице Наталије 28

11 000 Београд

ПРЕДМЕТ: Допуна жалбе у вези са објављивањем неистинитих информација на порталу „Nova.rs“

ПОДНОСИЛАЦ: Др Иван Јеремић, кога по пуномоћју у прилогу заступа адвокат Немања Новокмет из Београда, ул. Светогорска бр. 33/3

Поштовани чланови Комисије,

На основу члана 5. став 1. тачка 2. Статута Савета за штампу, а у вези са чланом 2. став 1. Пословника о раду комисије за жалбе, овим путем Комисији за жалбе Савета за штампу (у даљем тексту: „**Комисија**“) у својству пуномоћника подносиоца, подносимо допуну жалбе против портала „Nova.rs“ коју ју наш властодавац поднео преко електронског обрасца доступног на веб сајту Савета за штампу.

Предметну допуну жалбе подносимо из разлога што су најпре дана 02.06.2023. године у 16:06h, дана 02.06.2023. године у 18:06h као и дана 05.06.2023. године у 11:43h, на порталу поменутог медија објављени чланци са пратећим текстом у коме су пласиране бројне неутемељене и пре свега лажне информације у вези са подносиоцем жалбе, чиме су грубо прекршене одредбе Кодекса новинара Србије (у даљем тексту: „**Кодекс**“). Спорни текстови су и даље доступни на поменутом порталу а као аутор истих потписана је новинарка Ана Марковић, објављивање чијих текстова је имало за последицу ширење дезинформација и грубих неистина о нашем властодавцу као и повреду достојанства личности г-дина др Ивана Јеремића.

Доказ: 1. *Konuja teksta „Zašto vičete na mene? Zato što ste kreten!“: Otkrivamo skandalozan mobing direktora Instituta za reumatologiju prema zaposlenima“ од 02.06.2023. године*

<https://nova.rs/vesti/drustvo/zasto-vicete-na-mene-zato-sto-ste-kreten-otkrivamo-skandalozan-mobing-direktora-instituta-za-reumatologiju-prema-zaposlenima/>

2. *Konuja teksta „Poslušajte snimak kako direktor Instituta za reumatologiju vređa, preti i više na medicinske sestre“ од 02.06.2023. године*

<https://nova.rs/vesti/drustvo/poslusajte-snimak-kako-direktor-instituta-za-reumatologiju-vredja-preti-i-vice-na-medicinske-sestre-audio/>

3. *Konuja teksta „Oglasio se direktor Instituta, koji je vikao i vređao zaposlene: „Moj jezik“ je bio obojen afektom, sa razlogom“ од 05.06.2023. године*

<https://nova.rs/vesti/drustvo/oglasio-se-direktor-instituta-koji-je-vikao-i-vredjao-zaposlene-moj-jezik-je-bio-obojen-afektom-sa-razlogom/>

Пре свега, желимо да истакнемо да су спорни текстови објављени без претходне провере истинитости изнетих навода, што је у супротности са основним начелима новинарске струке и етике, а поред тога на најгрубљи начин дошло је до кршења одредаба Кодекса како следи у наставку ове жалбе. **Новинари портала „Nova.rs“ ни у једном тренутку нису контактирали др Јеремић Ивана пре објављивања спорног текста нити су му омогућили да се изјасни на наводе из предметног чланка и оспори њихову истинитост, чиме би дозволили да буде објављено виђење друге стране на тему спорних информација.**

У том смислу, истичемо најпре да је сходно одредбама члана 9. став 1. Закона о јавном информисању и медијама ("Сл. гласник РС", бр. 83/2014, 58/2015 и 12/2016 – аутентично тумачење, у даљем тексту: „Закон“) прописана обавеза новинарске пажње, односно да су „**уредник и новинар дужни да с пажњом примереном околностима, пре објављивања информације која садржи податке о одређеној појави, догађају или личности провере њено порекло, истинитост и потпуност**“. Пажња која је примерена околностима јесте она пажња коју су савесном новинару допуштале и налагале околности конкретног случаја, имајући у виду правила новинарске струке **а која је овом приликом у потпуности изостала**. Правни стандард такве пажње директно је сразмеран тежини повреде права или интереса коју би објављивање информације могло изазвати, што значи да је потребна већа пажња при провери чињеничне основе информације што су теже оптужбе које информација садржи.

У спорним текстовима се између осталог наводи: „У канцеларији директора болнице, разговарали су директор др Радуновић и медицинска сестра која је начелника амбулантне службе др Ивана Јеремића пријавила због свакодневног психичког насиља, викања и недопустивог односа према њој, али и другим сестрама“, као и „Они наводе да је ситуација ескалирала, након што је начелника амбулантне службе др И. Ј., који је уједно и близак пријатељ директора, вербално злостављао две медицинске сестре“ односно „На нашем порталу, међутим, објавили смо аудио снимак разговора медицинске сестре и директора који је вређа, док се она жали управо на мобинг од стране др И. Ј.“.

Оваквим неутемељеним наводима створена је лажна слика код шире јавности да је др Иван Јеремић вршио мобинг односно психички злостављао медицинске сестре са којима професионално сарађује, услед чега је тешко нарушен пословни углед и дуги низ година стицана репутација.

Важно је да се истакне да мобинг, као озбиљна оптужба, захтева поуздане и веродостојне доказе како би се утврдила његова постојаност. Стога је изузетно опасно користити наведени термин олако и у недостатку ваљаног основа и поузданих чињеница. Потребно је, а посебно ако сте новинар којег обавезује кодекс професионалне етике, пажљиво приступити ситуацији, применити правне стандарде и обезбедити релевантне потврде пре употребе термина мобинг у било каквом контексту а посебно пре директног оптужења лица на јавном форуму који је доступан свим грађанима републике.

Да је ауторка овог чланка, приликом писања истог, применила основну пажњу пре објављивања информације, дошла би до сазнања да над особљем Института за реуматологију у Београду никада није вршен било какав облик мобинга односно злостављања од стране нашег властодавца као запосленог на Институту, како се то на више места погрешно наводи у спорним текстовима. О наведеном несумњиво сведочи чињеница да против др Ивана Јеремића никада није покренут поступак за заштиту од злостављања на раду код надлежних служби на Институту нити је било ко од колега са којима наш властодавац годинама уназад сарађује имао разлог та такву врсту оптужбе! У свом раду као лекар, према својим радним обавезама, пацијентима и пре свега колегама, др Иван Јеремић опходи се у свему у складу са правилима етике, професионалности и колегијалности те стога никада, над било ким, од стране истог није вршен било какав облик мобинга или злостављања, што је лако проверљива чињеница и пре свега истинита и тачна за разлику од изнетих навода на порталу Nova.rs.

Једина ситуација у којој је било ко од колега изразио негативне коментаре о др Ивану Јеремићу, као појединачна, датира од пре годину дана, тачније од дана 08.06.2022.

године, када је ВМС Ј. Л. начинила приговор на телефонско опхођење према њој, а које је заведено у правној служби Института за реуматологију у Београду као документ под бројем 1391. Следећег дана, 09.06.2022. године, а чим је сазнао за постојање приговора, др Иван Јеремић написао је одговор на приговор (документ заведен под бројем 1396 у правној служби Института за реуматологију у Београду). У одговору, скренута је пажња **на читав низ нетачности** које су изречене у приговору дотичне Ј.Л. и то:

- Ј.Л. је исечак из телефонског разговора у тексту свог приговора на телефонско обраћање писала великим фонтом како би дочарала говор повишеним тоном којег није било са стране нашег властодавца а овде подносиоца жалбе, већ са њене стране;
- Запосленој се подносилац жалбе обраћао искључиво са поштовањем, персирајући јој;
- Ј.Л. је прва почела да виче, док је наш властодавац покушао да дође до речи, услед ношења епидемиолошке маске је морао мало гласније и разговетније да говори;
- Све речено било је искључиво везано за радни процес како би се исти организовао на такав начин да би текао на најефикаснији могући начин;
- Ј.Л. се све време обраћала тоном који треба да остави утисак понижења подносиоца жалбе, као начелника, пред осталим колегиницама из шалтерске службе;
- Присутне колегинице су могле једино да посведоче непримереном понашању Ј.Л. у том моменту.

Доказ: *4. Приговор запослене Ј.Л. од дана 08.06.2023. године*

5. Одговор на привговор др Ивана Јеремића од 09.06.2023. године

Дакле, једина информација, за све године рада др Ивана Јеремића, која постоји против истог као запосленог на Институту, настала је након телефонског разговора са колегиницом која је, као и одговор на њен нетачан садржај, заведена у правној служби Института за реуматологију у Београду. ВМС Ј.Л. није, нити је икада могла и имала основа да пријави др Ивана Јеремића за мобинг односно за наводно психичко злостављање како је то наведено у текстовима објављеним на порталу, јер својим понашањем др Иван Јеремић никада није дао повода за наведено. На основу расположивих података и доказа, јасно је да никада није забележен ниједан случај мобинга који се односи на било којег запосленог наводно извршен од стране нашег властодавца те да о истом не постоје релевантни документи, сведоци нити било каква друга веродостојна евиденција која би подржала тврдње. Неспоран је закључак који

произилази а то је да су наводи из текстова са портала Nova.rs неосновани, измишљени и написани **искључиво у служби акцентовања сензације**.

Поред тога, посебно истичемо да је управо наведена ВМС Ј.Л. позната по неадекватном понашању према колегама и несавесном извршавању радних обавеза о чему сведочи Обавештење о раду дотичне медицинске сестре упућено Институту за реуматологију од стране Ковид болнице у Батајници која је тражила замену за ВМС Ј.Л. након што је иста викањем испољила велику нетрпељивост према месту на којем је привремено распоређена што је додатно узнемирило пацијенте. Поред Ковид болнице у Батајници, незадовољство професионалним наступом ВМС Ј.Л. пренето је Институту за реуматологију и од стране КБЦ Драгиша Мишовић што довољно сведочи о карактеру дотичне особе и подобности исте да од стране портала који информисе целокупну нацију буде узета као адекватан извор информација које се пласирају без било какве претходне провере.

Доказ: 6. Обавештење о раду Ј.Л. од 06.12.2021. године

Уз неутемељено навођење да је др Иван Јеремић вршио мобинг над медицинским сестрама, начињена је велика неправда и створена атмосфера у којој је очигледно основна намера била да се пласирањем неутемељених оптужби и дезинформација наш властодавац дискредитује и омаловажи, с обзиром на то да је текст интониран тако да се читалац наводи на такав закључак.

На овај начин а имајући у виду да наводи **из текста никада нису проверени, да за исте не постоји ниједан доказ** као и да **др Иван Јеремић никада није контактиран у циљу изношења своје стране приче**, дошло је до грубог кршења одредаба Кодекса и то:

- става 2. одељка I Кодекса који предвиђа да је „*право медија да имају различите уређивачке концепте, али је обавеза новинара и уредника да праве јасну разлику између чињеница које преносе, коментара, претпоставки и нагађања*“;
- става 4. одељка I Кодекса који предвиђа да је „*новинар дужан, када је то неопходно, да консултује што више извора и да им омогући да изнесу свој став*“;
- става 5. одељка I Кодекса који предвиђа да су „*са новинарством неспојиви објављивање неоснованих оптужби, клевета, гласина, као и измишљених писама или писама чији аутор није познат или његов идентитет није проверљив*“ са пратећом смерницом да „у случају да новинар процени да је

објављивање непотврђене информације или нагађања у интересу јавности, дужан је да јасно и недвосмислено нагласи да информација није потврђена“;

- става 1. одељка V Кодекса који предвиђа да је „Новинар обавезан да приступа послу са дужном професионалном пажњом“;
- става 2. одељка V Кодекса који предвиђа да „новинар не сме слепо да верује извору информација. Новинар мора да води рачуна о томе да извори информација често следе своје интересе или интересе друштвених група којима припадају и прилагођавају своје исказе тим интересима“.

Додатно, чињеница да је објављено пуно име и презиме нашег властодавца, чиме је у потпуности откривен идентитет и радно место истог, а имајући у виду да је у питању лекар запослен у терцијарној установи, више је него јасно да је предметним поступањем **нарушено и право на приватност** нашег властодавца што може имати последице и на његову будућност и представља директно кршење одредби Кодекса и то:

- става 1 одељак VII Кодекса који предвиђа да „новинар поштује приватност, достојанство и интегритет људи о којима пише. Право на приватност је сужено када је реч о јавним личностима, а посебно носиоцима јавних функција“.

На основу увида у спорне текстове, јасно је да у истим постоји много непотребних сензационалистичких детаља, чија је тачност и проверљивост проблематична и чија ауторка се није придржавала основних правила професије која налажу да све информације морају бити добро проверене, докази приложени и читаоцима презентоване потврде за изнете тврдње. Међутим, у конкретном случају изостали су основи професионалног понашања не само новинарке и ауторке текста већ и редакције која није реаговала на непроверене информације иако је такође у овом случају имала обавезу да позове „другу страну“ да се изјасни о изнетим оптужбама, тим пре што за тешке оптужбе нису понуђени никакви докази. Наиме, уколико нису сигурни у тачност информација које презентују, уредници не би требало да објављују такве садржаје.

Посебно истичемо и праксу Комисије за жалбе Савета за штампу које је стала на становиште да „да то што су новинари уредно послали питања особи о чијим наводним прљавим пословима пишу, као и то што тај није одговорио, па ни накнадно послао деманти, не аболира новинаре и уреднике од одговорности за оно што су написали, ако написано није поткрепљено ниједним доказом.“ Јасно је да у конкретном случају ниједан доказ који би потврдио наводе новинарке не би био пронађен што само указује да овакво извештавање, у којем портал из дана у дан објављује текстове готово истог

садржаја, представља одређени вид кампање редакције, **што је апсолутно неприхватљиво са етичког и професионалног становишта и отвара питање који су мотиви и циљ оваквог “информисања” и свесног манипулисања информацијама.**

Услед објављивања спорних текстова а од дана објављивања нетачних навода, подносиоцу захтева обрађали су се бројни пацијенти, колеге, пријатељи и познаници, који су били веома узнемирани због изнетог, укључујући и најближу породицу. Оно што је најбитније јесте да су због оваквог паушалног и тенденциозног извештавања, нашем властодавацу **грубо нарушени пословни углед и репутација дуго година стицани али и повређени част, углед и достојанство као правно заштићена добра те причињена значајна нематеријална штета у виду претрпљеног душевног бола.**

На крају, посебно истичемо да су новинарка и уредник портала Nova.rs прекршили и:

- одредбу става 1. тачка 2) одељка VII Кодекса, који прописује да **„новинар мора да има свест о моћи медија, односно о могућим последицама по жртву или починиоца уколико се открије њихов идентитет. Посебно мора да има у виду тежину могућих последица у случају евентуалне грешке/погрешне претпоставке у извештавању“.**

Овде нарочито треба имати у виду да је наведена информација одјекнула у лекарској заједници Србије, што целу ситуацију чини још тежом за нашег властодавца који као успешан лекар ужива значајан друштвени углед у овом делу Србије, који је оваквим извештавањем озбиљно нарушен.

С тим у вези, напомињемо да је према одредбама члана 23. Устава Републике Србије ("Сл. гласник РС", бр. 98/2006 и 115/2021) прописано да је **„људско достојанство неприкосновено и сви су дужни да га поштују и штите“.** Људско достојанство кумулативно чине част и углед као вредносне категорије, а у конкретном случају част и углед др Ивана Јеремића су озбиљно повређени писањем спорних текстова.

Са друге стране, сходно одредбама члана 79. Закона **„достојанство личности (част, углед, односно пијетет) лица на које се односи информација правно је заштићено. Објављивање информације којом се врши повреда части, угледа или пијетета, односно лице приказује у лажном светлу приписивањем особина или својстава које оно нема, односно одрицањем особина или својстава које има, није допуштено ако интерес за објављивање информације не претеже над интересом заштите достојанства и права на аутентичност, а нарочито ако се тиме не доприноси јавној расправи о појави, догађају или личности на коју се информација односи“.**

Даље, као пуномоћници др Ивана Јеремића, напомињемо да смо се обратили порталу Nova.rs и то дописом – Захтевом за објављивање одговора од 08.06.2023. године, у којем смо захтевали од главног и одговорног уредника портала Nova.rs да, сходно члану 83. Закона, објави без одлагања одговор на изнете неистините информације те да одговор, односно исправка буде објављена на исти начин као и нетачна и непотпуна информација, у истој рубрици и на истој страници, а уз ознаку „одговор“, односно „исправка“, у складу са чланом 96. Закона.

Доказ: 7. *Захтев за објављивање одговора од 08.06.2023. године*

Дана 09.06.2023. године на порталу Nova.rs објављен је чланак под називом „*Reagovanje doktora sa Instituta za reumatologiju povodom pisanja Nova.rs o mobingu u toj ustanovi*“ у којем је мимо постављених захтева, објављено да је дошло до реакције доктора са Института те је не у виду текста, већ у виду слике, постављен одговор доктора Ивана Јеремића.

Доказ: 8. *Konuja teksta „Reagovanje doktora sa Instituta za reumatologiju povodom pisanja Nova.rs o mobingu u toj ustanovi“*

<https://nova.rs/vesti/drustvo/reagovanje-doktora-sa-instituta-za-reumatologiju-povodom-pisanja-nova-rs-o-mobingu-u-toj-ustanovi/>

Нажалост истичемо да се објављивање позитивних коментара на свим до сада поменутих чланцима **показало као немогуће**, имајући у виду да ниједан од истих никада није објављен у секцији коментара испод спорних чланака. **Наведено само додатно подвлачи питање из ког разлога портал Nova.rs одбија да непристрасно извештава о спорним дешавањима и зашто упорно на уштрб истинитог и чињенично тачног информисања, потенцира само једну страну приче која је без адекватног покрића.**

Доказ: 9. *Screenshot коментара послатих на модерацију који никада нису објављени*

У случају да начињена штета до сада није била довољна, портал Nova.rs објавио је нови чланак новинарке Ане Марковић дана 12.06.2023. године под називом „*Medicinska sestra kojoj je direktor reumatologije rekao da je kreten je odlučila da progovori: „Otišla sam na bolovanje zbog stresa, koleginica je plakala dok nas je vređao“*“, у којем су наведени иницијали нашег властодавца **и низ неистина и непроверених информација изнетих без претходне провере навода са др Иваном Јеремићем**, чиме је поново дошло до кршења Кодекса и тешког нарушавања репутације доктора Јермића услед изнетих нетачних навода у чланку као што је, између осталог: *“U više navrata desile su mi se neprijatne situacije sa načenikom dr I. J. Ne libi se da više, vređa, manipuliše i prestano moramo biti na oprezu.*

Takvo ponašanje je nedavno eskaliralo, pa sam morala da konsultujem advokata, jer bi se u suprotnom nastavilo u nedogled.“.

Доказ: 10. Конуја текста „Medicinska sestra kojoj je direktor reumatologije rekao da je kreten je odlučila da progovori: „Otišla sam na bolovanje zbog stresa, koleginica je plakala dok nas je vređao“

<https://nova.rs/vesti/drustvo/medicinska-sestra-kojoj-je-direktor-reumatologije-rekao-da-je-kreten-je-odlucila-da-progovori-otisla-sam-na-bolovanje-zbog-stresa-koleginica-je-plakala-dok-nas-je-vredjao/>

Дакле, поново је објављена вест са тенденциозним текстом без провере веродостојности истог услед чега се оправдано поставља питање чији лични интереси стоје иза организоване хајке против нашег властодавца и зашто су такви интереси битнији од тачног и непристрасног извештавања.

На основу свега горенаведеног, предлажемо да Комисија за жалбе Савета за штампу ради бржег отклањања повреда Кодекса и последица такве повреде, поступајући као медијатор издејствује закључење поравнања којим ће се се главни и одговорни уредник Михаило Јовићевић обавезати да напред наведене спорне текстове uklони са интернет странице портала Nova.rs, објави одговор на информацију односно исправку информације уз јавно извињење у штампаном и интернет издању портала, све у року од три дана од дана закључења поравнања.

У случају да се споразумно поравнање између страна не постигне, предлажемо да Комисија за жалбе Савета за штампу усвоји ову жалбу и донесе одлуку којом ће констатовати да је портал Nova.rs прекршио одредбе Кодекса новинара Србије и којом ће изрећи Јавну опомену порталу Nova.rs.

Прилози:

- као у тексту;
- пуномоћје за заступање.

У Београду, дана 14.06.2023. године

ПУНОМОЋНИК ПОДНОСИОЦА ЖАЛБЕ

Немања Новокмет, адвокат

ADVOKAT
Nemanja Novokmet
Svetogorska br. 33/3, Beograd